

Смірнова А. П.

*Здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна,
Lovesky15@mail.ru*

Науковий керівник: Ксьонжик І. В.

*д-р екон. наук, доцент,
професор кафедри обліку і оподаткування,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна,
iryna_ksonzhyk@meta.ua*

ДОСВІД КРАЇН ЄС У ФОРМУВАННІ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

Висвітлено питання, що розкриваються в обліковій політиці передових країн та напрями адаптації законодавства України до законодавства ЄС.

Ключові слова: облікова політика, досвід країн ЄС, МСФЗ, адаптація, законодавство ЄС.

Першочерговим завданням національної зовнішньої та внутрішньої політики України є її входження до європейського політичного, економічного та правового простору. Серед пріоритетних напрямів адаптації законодавства України до законодавства Європейському Союзу (далі – ЄС) було визначено кардинальне вдосконалення бухгалтерського обліку.

Метою адаптації законодавства України до законодавства ЄС є досягнення відповідності правової системи України. Для з'ясування причин та подальшого вирішення зазначеної проблеми, доцільно розглянути досвід країн ЄС у нормативно-правовому регулюванні облікової політики.

Правова основа політики в сфері бухгалтерського обліку визначена в статті 44 (колишня 54) “Договору про заснування Європейського Співтовариства”. Тому в рамках щорічних планів з виконання Програми було започатковано роботу щодо запровадження механізму безпосереднього застосування в Україні міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ), що є основним питанням адаптації законодавства України у сфері бухгалтерського обліку [1, с. 15-16].

Європа є джерелом багатьох правових систем: англійської, німецької, французької, скандинавської, які, в поєднанні з іншими політичними та економічними відмінностями, створили величезну різноманітність систем бухгалтерського обліку.

В таблиці 1 представлені суттєві питання, що розкриваються в обліковій політиці таких передових країн як США, Великобританія, Німеччини та Франції.

Таблиця 1 Суттєві питання облікової політики країн ЄС [2]

Суттєві питання облікової політики		
Великобританія	Німеччина	Франція
Нарахування амортизації	Валютні операції	Капітал
Гудвіл	Консолідація	Резерви
Податок на прибуток	Запаси	Забов'язання
Оренда	Кредиторська заборгованість	Податки

Джерело: [2]

Нижче зазначено основні положення ведення обліку національного законодавства країн ЄС [3, с. 199-204]:

- гнучкий підхід до побудови звітності: передбачено чотири можливих варіанти звіту про прибутки (збитки) і два варіанти балансу;
- уніфікація питань відображення в обліку і звітності операцій з іноземними валютами, методів приведення показників бухгалтерського балансу;

- декілька варіантів облікової політики. Перший, на початок року, є формальним, а другий, на кінець звітного періоду, тобто протягом року облікова політика може змінюватись.

У Німеччині зміни, які впливають на поточний дохід, повинні бути юридично погоджені з Комерційним Кодексом. У Бельгії, Італії та Іспанії застосовується інша практика, а саме: усі коригування повинні проходити через рахунок “Прибутків і збитків” за минулий звітний період. Слід відмітити, що облікова практика цих країн визнає збитки від скорегованих подій, але не доходи. У Франції, наприклад, усі зміни повинні проходити через рахунок “Прибутків і збитків” за екстраординарними статтями. Якщо зміни в обліку викликані удосконаленням облікової системи, то всі коригування повинні відноситися до “Резервів”. Усі події, що не підлягають коригуванню відповідно до основного принципу “діючого підприємства”, повинні бути детально проаналізовані в окремому документі – управлінському звіті [1].

На 2007-2015 роки в Україні була прийнята Стратегія модернізації системи бухгалтерського обліку в державному секторі, що передбачала диференційований підхід до застосування міжнародних стандартів [4].

З вищезазначеного можна зробити висновок, адаптація законодавства України до законодавства ЄС є пріоритетною складовою процесу інтеграції, що в свою чергу є пріоритетним напрямом української зовнішньої політики. Враховуючи досвід країн Європейського Союзу, Україна має значні перспективи розвитку та вдосконалення облікової політики держави.

Список використаних джерел:

1. Яцишин С. Р. Досвід країн ЄС у формуванні облікової політики підприємств з врахуванням вимог Європейського законодавства / С. Р. Яцишин / Ефективна економіка. Електронне наукове фахове видання. Випуск № 6, 2015. – С. 15-16.
2. Осипова А. И. Развитие методики формирования учетной политики в сельскохозяйственных организациях: автореф. дис. на соискание учен. степени канд. экон. наук: 08.00. 12 “Бухгалтерский учет, статистика” / А. И. Осипова. – Ростов-на-Дону, 2012. – 26 с.

3. Безверхий К. В. Особенности моделирования облікової політики підприємства за МСФЗ / К. В. Безверхий // Молодіжний економічний дайджест – Київ : КНЕУ, 2015. – № 2–3. – С. 199-204.

4. Загальнодержавна програма адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу від 18 березня 2004 р. № 1629-IV.

A. Smirnova. The experience of the eu in the formation of accounting policies of the state.

Summary

Wisin matters disclosed in the accounting policies of the advanced countries and the directions of adaptation of Ukrainian legislation to the EU legislation.

Key words: accounting policy, the experience of the EU countries, IFRS adaptation, the EU legislation.